

čj. 1.2/70/2023

Školní vzdělávací program pro školní družinu

„Hrajeme si spolu“

Základní škola, Nová Ves pod Pleší, okres Příbram
Za Poštou 86, 262 04 Nová Ves pod Pleší

1	IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	3
1.1	NÁZEV VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU: „HRAJEME SI SPOLU“	3
1.2	PŘEDKLADATEL	3
1.3	ZŘIZOVATEL ŠKOLY	3
2	CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍ DRUŽINY	4
2.1	CHARAKTERISTIKA, UMÍSTĚNÍ A MATERIÁLNÍ VYBAVENÍ ŠD	4
2.2	PERSONÁLNÍ PODMÍNKY	4
2.3	DĚLKA VZDĚLÁVÁNÍ A PODMÍNKY PŘIJETÍ	4
2.4	PODMÍNKY PRO ČINNOST ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI	5
2.5	EKONOMICKÉ PODMÍNKY	5
2.6	ZAJIŠTĚNÍ BEZPEČNOSTI A OCHRANY ZDRAVÍ	5
3	CHARAKTERISTIKA ŠVP ŠKOLNÍ DRUŽINY	6
3.1	CÍLE ZÁJMOVÉHO VZDĚLÁVÁNÍ VE ŠKOLNÍ DRUŽINĚ	6
	3.1.1 HLAVNÍ A DÍLČÍ CÍLE ZÁJMOVÉHO VZDĚLÁVÁNÍ	6
	3.1.2 SPECIFICKÉ CÍLE ŠKOLNÍ DRUŽINY	6
3.2	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE	7
3.3	FORMY A OBSAH ČINNOSTI VE ŠKOLNÍ DRUŽINĚ	8
	3.3.1 FORMY ČINNOSTI	8
	3.3.2 OBSAH VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU	8
	SCHÉMA TABULEK	11
4	PŘÍLOHY	
4.1	PŘÍLOHA Č. 1 VNITŘNÍ ŘÁD ŠKOLNÍ DRUŽINY	
4.2	PŘÍLOHA Č. 2 PROVOZNÍ ŘÁD ŠKOLNÍ DRUŽINY	
4.3	PŘÍLOHA Č. 3 TÉMATICKÝ PLÁN ŠKOLNÍ DRUŽINY	

1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

1.1 NÁZEV VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU: „HRAJEME SI SPOLU“
Školní vzdělávací program pro školní družinu

1.2 PŘEDKLADATEL

Název školy: Základní škola, Nová Ves pod Pleší, okres Příbram

Adresa školy: Za Poštou 86, 262 04 Nová Ves pod Pleší

Statutární orgán: Mgr. Jiří Hájek

Koordinátor ŠVP: Andrea Sokolová

Autor a realizátor: Bc. Hana Zemanová, Andrea Sokolová

IČO: 70989672

IZO školy: 114002100

IZO ŠD: 114002118

REDIZO: 600054675

Kontakty: telefon +420318 581 838
Email: jiri@nvpp.cz
Web: skolapodplesi.cz

1.3 ZŘIZOVATEL ŠKOLY

Název: Obec Nová Ves pod Pleší

Adresa: Za Poštou 90, 262 04 Nová Ves pod Pleší

IČO: 002422861

Kontakty: telefon: +420318 581 986
Email: nvpp@quick.cz
Web: www.novavespodplesi.cz

Platnost dokumentu od 1.9.2023.

2 CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍ DRUŽINY

2.1 CHARAKTERISTIKA, UMÍSTĚNÍ A MATERIÁLNÍ VYBAVENÍ ŠD

Školní družina (dále jen ŠD) je součástí Základní školy.

Provoz ŠD je organizován v souladu se zákonnými předpisy – zákon č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů a vyhlášky č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání.

Provoz ŠD probíhá ve 2 odděleních, kde může být zařazeno do jednoho oddělení až 30 účastníků, celkem tedy maximálně 60 účastníků.

Stravování žáků ZŠ probíhá mimo budovu školy v prostorách Mateřské školy Nová Ves pod Pleší.

Posláním ŠD – školní družina slouží jako výchovně-vzdělávací zařízení. ŠD tvoří ve dnech školního vyučování mezistupeň mezi výukou ve škole a výchovou v rodině. ŠD není pokračováním školního vyučování, má svá specifika.

Hlavním posláním ŠD je zabezpečení zájmové činnosti, odpočinku a rekreace účastníků. Činnosti se v ŠD střídají a navazují na sebe. Měly by ústit v získávání klíčových kompetencí. Při výchovné práci v družině se navazuje v základních principech na kompetence pro školní výuku.

ŠD má k dispozici dvě učebny v přízemí, hernu, školní hřiště a počítačovou učebnu. V učebnách jsou k dispozici lavice, židle, policové skříně, kde jsou uloženy knihy, puzzle, stolní hry a materiál ke kreslení a malování, hrací koberce. V jedné učebně je v hracím koutě sedací souprava, police se stavebnicemi a dalšími společenskými hrami. V herně je k dispozici švédská bedna, zíněnky, lano, lavička, různé míče a švihadla. Na školním hřišti jsou závesné koše a sítě pro míčové hry a doskočiště s pískem. V počítačové učebně je k dispozici 10 ks PC i s tiskárnou.

2.2 PERSONÁLNÍ PODMÍNKY

Pedagogické zajištění chodu ŠD zajišťují plně kvalifikované vychovatelky. Odborné zaměření si je vychovatelka povinna dále prohlubovat v akreditovaných kurzech a samostudiem. Vedoucí vychovatelka je přímo podřízena řediteli školy.

2.3 DÉLKA VZDĚLÁVÁNÍ A PODMÍNKY PŘIJETÍ

Účastníci řízení jsou přijímáni na dobu 1 roku.

Ve ŠD jsou účastníci vzdělávání po dobu provozu ŠD ráno od 6,30 do 7,45 hodin a odpoledne od 11,40 do 16,30 hodin.

Zákonní zástupci předkládají Žádost o přijetí účastníka řízení do školní družiny. O přijetí účastníka k pravidelné výchovné, vzdělávací a zájmové činnosti rozhoduje ředitel školy na základě podané žádosti.

Kritéria pro přijetí do ŠD je věk, bydliště, přijatý sourozenec. Přednost mají žáci 1. a 2. ročníku, dojíždějící MHD a sourozenci.

Po přijetí účastníka řízení zákonní zástupci vyplní Zápisní lístek a svým podpisem potvrdí, že byli informováni o obsahu Vnitřního a Provozního řádu ŠD.

Dřívější ukončení (Odhlášení účastníka řízení) provádí zákonný zástupce výhradně písemnou formou, a to pouze po uplynutí nejméně 5 po sobě jdoucích měsíců.

Škola může ukončit docházku účastníka do ŠD po hrubém porušení Školního řádu a Vnitřního řádu ŠD.

2.4 PODMÍNKY PRO ČINNOST ÚČASTNÍKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Bezbariérový přístup

Individuální přístup

Podporujeme talentované žáky

Žáci se zapojují do všech činností ŠD, starší děti nebo vychovatelka pomáhají

Spolupráce s rodiči

Činnosti respektují možnosti žáka

Práce je vždy koordinována s vyučujícím daného žáka

2.5 EKONOMICKÉ PODMÍNKY

Na základě zákona č. 561/2004 Sb., podle § 112, §121 odst. 1, §123 odst.3 a vyhlášky č. 74/2005 Sb. §13 a §14 byla stanovena měsíční výše příspěvku na ŠD v částce 300,- Kč/1 měsíc a bude použit na částečnou úhradu neinvestičních nákladů ŠD.

Příspěvek za ŠD a zájmové kroužky se provádí čtvrtletně nebo po domluvě s vedoucí vychovatelkou. Příspěvek se vztahuje na každého účastníka zapsaného do ŠD.

Zákonný zástupce předá hotovost vedoucí vychovatelce, která poté vystaví potvrzení o převzetí platby. Příspěvek je zákonnou platbou, pokud nebude opakovaně uhrazen ve stanoveném termínu, může ředitel školy docházku účastníka ukončit.

O snížení nebo prominutí úplaty rozhoduje dle § 123 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělání, ve znění pozdějších předpisů v plném znění ředitel školy, na základě podání písemné žádosti zákonných zástupců. Tato úplata může být snížena nebo prominuta účastníkovi, kterému je vyplácen příspěvek na úhradu potřeb dítěte v hmotné nouzi, či pěstounské péči, apod., uvedenou skutečnost je nutné písemně prokázat řediteli školy.

Účastníkovi, který nebude z vážných důvodů (nemoc, lázeňská léčba, ...) docházet do školní družiny po celý kalendářní měsíc, bude zaplacený příspěvek převeden na další období. Po skončení docházky účastníka ŠD provede vedoucí vychovatelka vyúčtování.

2.6 ZAJIŠTĚNÍ BEZPEČNOSTI A OCHRANY ZDRAVÍ

K zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví slouží vypracovaný Vnitřní řád ŠD, který je dle potřeby novelizován (viz příloha č. 1).

Účastníci školní družiny jsou pravidelně seznamováni s nebezpečím ohrožujícím jejich zdraví a postupy, které zvyšují jejich bezpečnost. Jedná se zejména o možná rizika vyplývající z činnosti a provozu školní družiny, při volnočasových aktivitách, přesunech, účasti účastníků na různých akcích apod.

Školní družina vytváří podmínky ochrany účastníků před násilím, šikanou a jiným rizikovým chováním.

Úrazy jsou evidovány ve školní knize úrazů.

3 CHARAKTERISTIKA ŠVP ŠKOLNÍ DRUŽINY

ŠD je mezičlánek mezi školním vyučováním a rodinou.

Zde by se účastníci měli prosazovat ve svých zálibách a koníčcích. Mohou se nejen zapojovat do činností, ale vytvářet program činností.

3.1 CÍLE ZÁJMOVÉHO VZDĚLÁVÁNÍ VE ŠKOLNÍ DRUŽINĚ

Cíle zájmového vzdělávání ve ŠD vycházejí ze školního vzdělávacího programu naší školy *Škola hrou*.

Naší prvořadou ambicí je proměnit školu v prostředí, kde se dětem s velmi různorodými vzdělávacími potřebami dostává nejen kvalitní a kvalifikované vzdělávací péče, ale kde se současně cítí bezpečně a spokojeně. Zároveň s tím vytvářet podmínky pro smysluplné využití volného času v zájmových aktivitách v prostředí vlastního areálu.

3.1.1 HLAVNÍ A DÍLČÍ CÍLE ZÁJMOVÉHO VZDĚLÁVÁNÍ

Ve své vzdělávací práci klade škola hlavní důraz zejména na situace blízké životu a na praktické jednání. Usilujeme o naplňování těchto cílů:

Umožnit účastníkům osvojit si strategie učení a motivovat je pro celoživotní učení.

Podněcovat účastníky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů.

Vést účastníky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci.

Rozvíjet u účastníků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých.

Připravovat účastníky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a plnili své povinnosti.

Vytvářet u účastníků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací: rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí i k přírodě.

Učit účastníky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný.

Vést účastníky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi.

Pomáhat účastníkům rozvíjet vlastní schopnosti, dovednosti, vědomosti, postoje a hodnoty důležité pro život.

3.1.2 SPECIFICKÉ CÍLE ŠKOLNÍ DRUŽINY

Vybavovat účastníky dostatkem námětů pro naplňování volného času.

Kompenzovat jednostrannou zátěž ze školního vyučování.

3.2 VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Naše ŠD uskutečňuje formou pravidelné výchovné, vzdělávací a zájmové činnosti, příležitostnými akcemi a nabídkou spontánních aktivit a svými specifickými prostředky cíle v zájmovém vzdělávání. Umožňujeme odpočinkovou činnost (aktivní i klidovou) a přípravu na vyučování.

Ve ŠD podněcujeme účastníky ke vzdělávání pouze na základě jejich zájmu a vzhledem k omezenému času, po který vychovatelky mohou na účastníky působit (pracovat s nimi).

Pojem kompetence chápeme jako souhrn znalostí, schopností a praktických dovedností a s nimi souvisejících postojů i hodnotových orientací, které jsou předpokladem k výkonu činností. Ve všech etapách zájmového vzdělávání je jedním z cílů vybavit každého jedince kompetencemi na úrovni, která je pro něho osobně dosažitelná. ŠD bude kompetence posilovat a rozvíjet přiměřeně svým možnostem.

Za prioritní považujeme kompetenci k učení, kompetenci k řešení problémů, komunikativní kompetenci, sociální a interpersonální kompetenci, občanskou kompetenci a kompetenci k trávení volného času.

1. Kompetence k učení:

Účastník se učí s chutí, započatou práci dokončí, klade si otázky a hledá na ně odpovědi, získané vědomosti dává do souvislostí, uplatňuje je v praktických situacích a v dalším učení samostatně pozoruje a experimentuje, umí získávat vědomosti z různých pramenů a zdrojů.

2. Kompetence k řešení problémů:

Účastník si všímá dění okolo, snaží se řešit situace, při jejich řešení užívá logické, matematické, empirické postupy. Chápe, že vyhýbání se řešení problému nevede k cíli. Započaté činnosti dokončuje.

3. Kompetence komunikativní:

Účastník ovládá řeč, vyjadřuje sdělení, myšlenky, otázky, odpovědi vhodně formulovanými větami, komunikuje bez ostychu s vrstevníky i dospělými, kultivovaně.

4. Kompetence sociální a interpersonální:

Účastník samostatně rozhoduje o svých činnostech, uvědomuje si, že za ně odpovídá a nese důsledky, projevuje ohleduplnost, citlivost, rozpozná nevhodné chování, nespravedlnost, agresivitu, šikanu, spolupracuje ve skupině, dokáže se prosadit i podřídit, přijmout kompromis, respektuje jiné, je tolerantní k odlišnostem mezi lidmi.

5. Kompetence činnosti a občanské:

Účastník se učí plánovat, organizovat, řídit a hodnotit, odhaduje rizika svých nápadů, odpovědně přistupuje k úkolům a povinnostem, uvědomuje si práva svá i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné prostředí (přírodní i společenské), dbá na své osobní zdraví i zdraví druhých.

6. Kompetence k trávení volného času:

Účastník se orientuje v možnostech smysluplného trávení volného času, umí si vybrat zájmové činnosti dle vlastních dispozic, rozvíjí své zájmy v organizovaných skupinách i individuálních činnostech, dokáže odmítnout nevhodnou nabídku volného času.

3.3 FORMY A OBSAH ČINNOSTI VE ŠKOLNÍ DRUŽINĚ

3.3.1 FORMY ČINNOSTI

ŠD organizuje pravidelnou činnost oddělení a případně zájmových útvarů, pořádá (nebo spolupořádá) příležitostné akce a v průběhu dne nabízí spontánní aktivity. Družina umožňuje účastníkům i odpočinek a přípravu na vyučování.

Základním prostředkem činnosti školní družiny je hra založená na zážitku účastníků, která obohacuje jejich sebepoznání, rozšiřuje vědomosti a dovednosti a navozuje kladné emoce. Strategii pedagogické práce je respektování požadavků pedagogiky volného času.

Pravidelná činnost je dána týdenní skladbou zaměstnání a představuje zejména organizované aktivity zájmového či tělovýchovného charakteru.

Příležitostné akce přesahují zpravidla rámec jednoho oddělení a nejsou zahrnuty do standardní týdenní skladby činností.

Spontánní aktivity zahrnují každodenní individuální klidové činnosti po obědě, při pobytu venku (po organizované části pobytu v družině), spontánní hry v rámci ranního pobytu účastníků nebo v tzv. koncové družině.

Odpočinkové činnosti jsou chápány nejen ve smyslu klidových činností (poslechové činnosti, individuální hry, klid po obědě), ale i jako aktivní odpočinek (rekreační činnosti).

Příprava na vyučování nespočívá jen ve vypracovávání domácích úkolů, ale jsou do ní zahrnuty i didaktické hry, tématické vycházky a další činnosti, které účastníci získali ve školním vyučování.

Zážitková pedagogika je založena na prožitku a zkušenosti. Základem navozených situací je právě hra, která nabízí možnosti vstupu do nejrůznějších rolí, situací, vztahů a odehrává se ve skutečném či navozeném prostředí.

3.3.2 OBSAH VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Ze školního vzdělávacího programu *Škola hrou* přebíráme tematické členění, které odpovídá vzdělávacím možnostem a potřebám žáků mladšího školního věku, neopakujeme však postupy činnosti a didaktické metody.

Do vzdělávací oblasti *Člověk a jeho svět* jsme integrovali oblast *Umění a kultura*, *Člověk a zdraví*, *Člověk a svět práce*.

K rozvoji, prohlubování a upevňování školních vědomostí a dovedností používáme prostředky podle požadavků pedagogiky volného času. Vycházíme z místních podmínek – materiálních, prostorových, personálních, demografických aj.

Časový plán

Oddělení naší ŠD nenavštěvují pouze žáci jednoho ročníku nebo třídy, a proto nevymezujeme činnosti pro jednotlivé konkrétní věkové stupně. Z nabízených možností a jednotlivých akcí a aktivit vybíráme adekvátní činnosti pro svá oddělení. Náš ŠVP obsahuje program činnosti na dobu jednoho vzdělávacího cyklu.

Plánujeme činnosti ve čtyřech možných úrovních:

Průběžné každodenní působení vychovatelky, které se vztahuje k danému tématu.

Řízená organizovaná činnost, která postupuje podle týdenní skladby zaměstnání.

Příležitostné akce soustředěné k určitému vybranému tématu (např. celodružinové nebo takové, které jsou určeny širší veřejnosti).

Součástí plánování je tematický plán ŠD a plán akcí, které jsou každý další školní rok aktualizovány dle potřeb oddělení ŠD (viz příloha č. 2).

Tematický celek: Člověk a jeho svět

Pro jednotlivé náměty využíváme osvědčené a vyzkoušené typy her, besedy, vycházky, výtvarné činnosti, soutěže, dramatizace apod.

Toto téma má tedy poskytnout žákům základní pohled do problematiky člověka, společnosti, přírody, techniky, zdraví atd. Smyslem je, aby si žák utvořil základní představu o světě a životě, který jej obklopuje. Vzdělávací oblast *Člověk a jeho svět* se dělí do pěti tematických okruhů, které se dále člení do témat:

1) Místo, kde žijeme

Zahrnuje poznávání nejbližšího okolí, organizaci školy, družiny, určení významných objektů, jejich návštěvy (knihovna, obecní úřad, městská policie, požární zbrojnice, poliklinika, pošta, kulturní dům, kostel, zámek), orientaci v prostoru a čase (odhadnout vzdálenost, kopec, serpentina, vrchol, úpatí), besedy o našem městě a historii. Bezpečnost na cestě do školy, vycházkách a dopravní výchova.

Náš domov

Škola

Cesta do školy

Naše město

Tradice našeho města

2) Lidé kolem nás

Účastníci si osvojují zásady vhodného a společenského chování, toleranci, empatii, vzájemnou úctu, komunikaci slovní i mimoslovní, dodržování pravidel stolování, předcházení šikaně, zařazení prvků mediální výchovy (co děti shlédly, slyšely, práce s internetem – vyhledávání informací).

Rodina

Den matek, otců

Kamarádi

Cesta za dobrodružstvím

Svátky a oslavy, čas adventní, kouzelný čas Vánoc

Karneval

Velikonoce

Rej čarodějnic

Den dětí

Známe kouzelná slovíčka

3) Lidé a čas

Účastníci se učí budovat a dodržovat správný režim, vytváření pravidelných návyků, umět využít správně a účelně svůj volný čas (základy pro využívání smysluplných volnočasových aktivit).

Jak jsme prožili včerejší den

Kdy se nejlépe připravíme do školy

Jak se žilo a bydlelo dříve

Rok českých tradic

4) Rozmanitost přírody

Účastníci se seznamují s rozmanitostí a proměnlivostí živé a neživé přírody prostřednictvím vycházek a pobytů v přírodě, pozorováním změn, využívají encyklopedie. Svoje poznatky pak následně mohou využít ve výtvarném nebo jiném zpracování.

Příroda okolo nás

S hlavou v oblacích

Naše květiny

Můj miláček, naši kamarádi – zvířátka

Roční období

Chráníme si své životní prostředí

5) Člověk a jeho zdraví

Účastníci poznávají sebe sama, získávají poučení o péči a o zdraví a nemocech, o úrazech a jejich předcházení, o zdravotní prevenci, o osobní hygieně a čistotě, umí ošetřit drobná poranění a besedují na toto téma.

Poznáváme své tělo

Chodíme ven každý den

Sportovní aktivity

Schéma tabulek:

Téma	Formulace činnosti a její stručný popis	Číslo rozvíjené kompetence
------	---	----------------------------

1. Místo, kde žijeme

Náš domov	Vyprávíme si o životě naší rodiny.	3, 4, 5
	Kreslíme a malujeme, jak trávíme s rodiči náš společný volný čas.	4, 6
	Ptáme se, kdo, co dělá v našich rodinách – kresba, malba, koláž.	3, 6
	Stavíme náš dům ze stavebnicových dílů. Stavíme si ideální dům, v němž bychom chtěli v budoucnu bydlet.	2, 3, 5 2, 4, 5
Škola	Seznamujeme se s prostředím školy, školní družiny a školní jídelny.	1, 2, 6
	Procházíme školou a představujeme si, že je bludištěm, v němž se orientujeme.	1, 2, 6
	Zjišťujeme, kdo všechno v naší škole pracuje (setkáváme se s nepedagogickými zaměstnanci naší školy).	1, 3
	Zdobíme školní družinu – tematické tvoření dle ročního období nebo dle českých tradic.	1, 6 2, 3
	Čteme na pokračování, ptáme se, dáváme si hádanky, domýšlíme konce kapitol, vedeme fiktivní rozhovory s hrdiny atd.	
Cesta do školy	Povídáme si o cestě do školy a domů. Ptáme se na bezpečnost cesty každého z nás do školy.	1, 2, 4
	Zajímáme se o dopravní značky našeho okolí – procházíme ulicemi, určujeme značky a jejich význam (o čem nás informují, co nám nařizují, co nám dovolují ...).	1, 2, 6
	Hledáme smysl dopravního značení, např. přechodů (zeber) na ulicích, semaforů na křižovatkách apod. Při vycházce sledujeme dodržování pravidel silničního provozu na těchto místech a uvědomujeme si příčiny dopravních nehod.	1, 3, 5
	Na dopravním hřišti si hrajeme na policisty, chodce, cyklisty.	2, 3, 5
	Na vycházkách hledáme zajímavosti naší obce (budovy, stromy, sochy, pomníky, vodní toky, nápisy na sídlech institucí, dominanty, apod.).	1, 2, 5, 6
	Kreslíme a malujeme místa, kde je nám dobře, kam rádi chodíme (přírodní zákoutí, hřiště, kino, knihovna ...).	1, 3, 4
	Společně výtvarně zobrazujeme naše město – někdo maluje domy, jiný stromy, další sochy... Vše potom sestavíme v kolektivní výtvarné dílo.	1, 2, 5
	Stavíme naše město z kostek.	2, 4, 5

Naše město	<p>Hrajeme si na průvodce naším městem, popisujeme a ukazujeme, kudy se hosté dostanou k městskému úřadu, poště, k nejbližšímu zdravotnickému zařízení nebo ke knihovně, kudy se jde do kulturního domu, do kina, spořitelny, lékárny, do restaurací, obchodů, informačního střediska ...</p> <p>Seznamujeme se s posláním</p> <ul style="list-style-type: none"> - pošty - knihovny - lékárny - nákupního střediska (obchodu) - spořitelny - policie - informačního střediska apod. <p>Všechna tato místa postupně navštěvujeme a popřípadě i vyzkoušíme služby těchto institucí.</p> <p>Kreslíme, čím bychom chtěli být.</p> <p>Jdeme na exkurzi do hasičské zbrojnice.</p>	<p>1, 2, 3, 4, 5</p> <p>1, 3, 5</p> <p>1, 3</p> <p>1, 5</p>
Tradice našeho města	<p>Navštívíme místní muzeum, všímáme si, které předměty jsou tam vystaveny, nic nezapomeneme a zážitky kreslíme. Čteme si, posloucháme pověsti našeho regionu. Besedujeme o historii města. Hledáme místa, kde k událostem podle pověstí došlo.</p>	<p>1, 3, 5, 6</p> <p>1, 3</p> <p>2, 6</p>

2. Lidé kolem nás

Rodina	<p>Představujeme povolání našich rodičů, pantomimicky je předvádíme a kreslíme.</p> <p>Povídáme si o našich prarodičích.</p> <p>Jak se nazývají příbuzní naší rodiny (kdo je bratranec, sestřenice, švagr, strýc...).</p>	<p>3, 4</p> <p>3, 4</p> <p>3, 4, 6</p>
Den matek, Den otců	<p>Besedujeme o tom, co pro nás znamenají naši rodiče, kreslíme, čím se doma zabývají, co pro nás dělají atd.</p> <p>Vyrábíme dárky pro radost maminkám a tatínkům.</p>	<p>1, 3, 4</p> <p>3, 4, 6</p>
Kamarádi	<p>Sestavujeme pravidla družiny – pravidla soužití, žebříčky hodnot ...</p> <p>Hrajeme si na malíře a malujeme portrét kamaráda.</p> <p>Kreslíme portréty našich vrstevníků a vysvětlujeme, proč jsou našimi kamarády.</p> <p>Z vystříhaných namalovaných podobizen vytváříme skupinový portrét naší družiny.</p> <p>Při hře zjišťujeme, jak se známe (poznáme kamaráda po hlase nebo po hmatu, máme-li zavázané oči).</p>	<p>2, 4, 5</p> <p>1, 3, 4</p> <p>3, 4</p> <p>3, 6</p> <p>1, 3, 5</p>
Cesta za dobrodružstvím	<p>Čteme si pohádky z různých světadílů. Ilustrujeme pohádkové příběhy z dalekých krajů.</p> <p>Povídáme si o národních zvycích jiných zemí.</p> <p>Sbíráme obrázky a články o zemích, ze kterých pocházely pohádky, snažíme se pochopit, v čem se národy liší, v čem jsou jejich obyvatelé jiní než my.</p>	<p>3, 6</p> <p>1, 2, 6</p> <p>1, 3</p>

Svátky a oslavy Čas adventní Kouzelný čas Vánoce	Vnímáme začínající atmosféru Vánoc, čteme si v knížkách o Vánocích, vyprávíme si o smyslu adventní doby.	1, 3
	Vyprávíme si o vánočních zvycích.	1, 3
	Na vycházkách pozorujeme výzdobu města, ulic, obchodů.	3, 4
	Vánoční besídka a rozdávání dárečků. Vyrábíme Mikuláše, čerty, anděly.	2, 3, 4, 5, 6 3, 4
Karneval	Vyrábíme masky a doplňky k nim.	2, 4
	Bavíme se na karnevalu.	6
	Po karnevalu vystavujeme masky, které měly největší úspěch.	1, 6
Velikonoce	Čteme si o národních místních zvycích spojených s jarem. Malujeme a zdobíme kraslice (batikou, nalepováním, vyškrobáním apod.).	1, 3 1, 6
	Zdobíme třídu a okna symboly Velikonoc (kreslíme, vystřihujeme).	5, 6
Rej čarodějnic	Tancujeme v maskách, soutěžíme	
Den dětí	Soutěžíme a závodíme.	3, 4, 5, 6
	Tančíme v tělocvičně při diskotéce.	
Známe kouzelná slovíčka	Besedujeme o „kouzelných“ slovech („děkuji, prosím, omlouvám se“) a jejich významu, vymýšlíme si drobné příběhy, v nichž tato slovíčka hrají významnou roli.	1, 2, 3
	Hrajeme scénky s kouzelnými slovíčky (a bez nich).	1, 2, 3

3. Lidé a čas

Jak jsme prožili včerejší den	Besedujeme na téma „Jak jsem trávil víkend“, malujeme, co jsme zažili, a navrhujeme jiný program pro další víkendy.	2, 3, 4, 5, 6
	Kolektivně vytváříme leporelo našich činností.	2, 4, 5, 6
Kdy se nejlépe připravíme do školy	Využíváme hry, při nichž si cvičíme paměť, pozornost, postřeh, soustředěnost a tvořivé myšlení.	1, 3
Jak se žilo a bydlelo dříve	Povídáme si, jak se žilo na hradech a zámcích. Čteme české pohádky.	1, 2, 3
Rok českých tradic	Seznamujeme se s českými lidovými zvyky, které jsou založeny na křesťanské nebo pohanské <i>tradici</i> , mohou se lišit kraj od kraje.	1, 3
	Vyprávíme si o zvycích našich předků i o smyslu svátků, které dodnes slavíme. Na základě toho vytváříme výtvarné práce nebo formou hry prezentujeme určitý zvyk	1, 3, 6

4. Rozmanitost přírody

Příroda okolo nás	Na vycházkách pozorujeme změny v přírodě a malujeme je.	1, 3
	Tvoříme z přírodnin.	2
	Využíváme listy a plody vybraného stromu pro koláže.	1, 3

	Kreslíme určitý strom (květiny, krajinu) v jednotlivých ročních obdobích.	
S hlavou v oblacích	Při vycházce pozorujeme život na stromech.	1, 2, 3
Naše květiny	Máme družinu samou květinu – povídáme si o různých odrůdách květin a o jejich podmínkách k životu.	3, 5, 6
Můj miláček, naši kamarádi – zvířátka	Vyprávíme si o domácích zvířatech i na základě vlastních zkušeností si vysvětlujeme, jakou péči vyžadují. Kreslíme domácí mazlíčky a práce vyhodnotíme, vystavíme.	1, 6 2, 4, 6
Roční období	Besedujeme o ročních obdobích – sledujeme změny v přírodě, život zvířat, vztahy mezi zvířaty. V literatuře vyhledáme pranostiky, čteme je a uvažujeme o jejich smyslu.	1, 2 1, 2, 3
Chráníme si své životní prostředí	Vše o životním prostředí – sbíráme náměty, ptáme se rodičů, kamarádů ... Připomínáme si Den Země. Besedujeme o tom, jak člověk škodí nebo prospívá lesu, přírodě.	2, 3, 4, 5 1, 2, 6 1, 4, 5

5. Člověk a jeho zdraví

Poznáváme své tělo	Z encyklopedie vyhledáváme zajímavosti o lidském těle a jeho funkcích a pak s těmito informacemi seznamujeme ostatní (skupinová práce). Vyprávíme si o zdravém životním stylu. Ujasňujeme si hygienické zásady při kašli, kýchání, použití WC, stolování atd., upozorňujeme se vzájemně na prohřešky proti těmto zásadám – i formou hry. Sestavujeme desatero zdravé výživy. Pečujeme o své tělo a svůj vzhled.	1, 2, 3 1, 3 1, 2, 3 1, 2 1, 3, 4, 5
Chodíme ven každý den	Dle počasí chodíme do přírody, na školní hřiště, procházky v okolí školy, apod. Při pobytu venku hrajeme míčové a pohybové hry, cvičíme.	5, 6 6
Sportovní aktivity	Navštívujeme místní hřiště a seznamujeme se s pravidly různých sportovních disciplín. Pořádáme sportovní dny plné her, soutěží a spontánních aktivit jak na hřištích (ZŠ, MŠ, fotbal.hř.), tak i ve třídách. Víme, co je hra „fair play“, spolupracujeme s učiteli, s rodiči. Při sportovních aktivitách dbáme na ochranu těla i zdraví sebe i jiných sportovců. V případě zranění jednáme dle pravidel nastavených v ŠD	1,6 6 1, 3, 4 1, 2, 3, 5